

Dato: 20. januar 2021
Kontor: Nordatlantkontoret
Sagsbeh: Malene Lynggaard
Sagsnr.: 2017-490-0004
Dok.: 955337

UDKAST

til

Anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om ægtefælleskifte m.v.

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:

I medfør af § 88ⁱ i lov nr. 594 af 14. juni 2011 om ægtefælleskifte m.v. bestemmes, at loven skal gælde for Grønland i følgende affattelse:

Kapitel 1

Rettens kompetence

Saglig kompetence

§ 1. Retten i Grønland behandler sager om

- 1) deling af ægtefællers fællesbo, uanset om bodelene er negative,
- 2) opløsning af ægtefællers sameje om flere særejeaktiver,
- 3) opløsning af ugifte samlevendes sameje om flere aktiver i forbindelse med samlivets ophør og
- 4) opløsning af andre boer, herunder interessentskabsboer og lign., der ikke behandles efter konkursreglerne.

Stk. 2. Sager som nævnt i stk. 1 kan angå en del af boet.

Stk. 3. Kapitel 2-5 med undtagelse af §§ 10 og 44 finder tilsvarende anvendelse i sager som nævnt i stk. 1, nr. 2-4.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

§ 2. Retten i Grønland behandler sager om enkelttvister, der opstår under behandlingen af et bo efter § 1 eller under privat skifte af ægtefællers fællesbo eller sameje om flere særejeaktiver, herunder om

- 1) opgørelsen og fordelingen af boets aktiver og passiver,
- 2) opgørelsen af bodelene og i givet fald af den del heraf, der indgår i bodelingen,
- 3) vederlagskrav, jf. §§ 23 og 56 i lov nr. 150 af 31. marts 1993 om ikrafttræden for Grønland af lov om ægteskabets retsvirkninger,
- 4) (Sættes ikke i kraft for Grønland).
- 5) afgrænsning af særejer og
- 6) særejekompensationskrav, jf. § 67.

Stk. 2. Retten i Grønland behandler endvidere selvstændige sager mellem ægtefæller om

- 1) særejekompensationskrav, jf. § 67, og
- 2) tilsidesættelse, ændring eller fortolkning af ægtefællers bodelingsaftaler.

Stk. 3. Omfatter ægtefællers aftaler, jf. stk. 2, nr. 2, også andet end bodelingen, afviser Retten i Grønland sagen for så vidt angår disse spørgsmål.

Stk. 4. Sager som nævnt i stk. 1 og 2 behandles efter retsplejelovens regler om civile sager, jf. dog § 5. §§ 68 og 72 finder tilsvarende anvendelse.

§ 3. Loven gælder ikke for skifte af dødsboer eller skifte af en længstlevende ægtefælles del af fællesboet, herunder skifte af uskiftet bo, mens denne lever.

International kompetence

§ 4. Anmodning om skifte efter § 1 kan indgives til Retten i Grønland, hvis en af parterne har bopæl i Grønland.

Stk. 2. Hvis mindst en af parterne har tilknytning til Grønland, kan parterne, når tvisten er opstået, aftale, at anmodning om skifte kan indgives i Grønland.

Stk. 3. Uanset stk. 1 og 2 kan anmodning om skifte efter § 1, stk. 1, nr. 4, af en sammenslutnings bo indgives til Retten i Grønland, hvis sammenslutningen har hjemting her.

Stk. 4. En anmodning om skifte af den del af et bo, der befinder sig i Grønland, kan indgives her, hvis de pågældende aktiver ikke inddrages under en bobehandling i udlandet.

§ 5. Sager efter § 2, stk. 1, der opstår under privat skifte af ægtefællers fællesbo eller sameje om flere særejeaktiver, og sager efter § 2, stk. 2, kan anlægges i Grønland, hvis en af ægtefællerne har bopæl her.

Stk. 2. Hvis mindst en af ægtefællerne har tilknytning til Grønland, kan ægtefællerne, når tvisten er opstået, aftale, at sagen kan anlægges i Grønland.

Stedlig kompetence

§ 6. Anmodning om skifte efter § 1 indgives til Retten i Grønland.

Stk. 2. (Sættes ikke i kraft for Grønland).

Stk. 3. (Sættes ikke i kraft for Grønland).

§ 7. (Sættes ikke i kraft for Grønland).

§ 8. (Sættes ikke i kraft for Grønland)

Kapitel 2

Møder i retten om fællesboskifte

Anmodning om bistand til deling

§ 9. En anmodning til Retten i Grønland om bistand til deling af et fællesbo skal indeholde angivelse af ægtefællernes navne, adresser, fødselsdatoer og om muligt personnumre og skal være vedlagt dokumentation for, at betingelsen i § 10 er opfyldt.

Stk. 2. Opfylder anmodningen ikke betingelserne i stk. 1, kan Retten i Grønland afvise sagen.

§ 10. Anmodning om bistand til deling af et fællesbo kan tidligst indgives, når der er indgivet anmodning til Rigsombudsmanden i Grønland eller kredsretten om separation eller skilsmisse, afsagt dekret om bosondring eller anlagt sag om ægteskabets omstødelse.

Indkaldelse til møde

§ 11. Retten i Grønland indkalder snarest muligt ægtefællerne til et vejlednings- og forligsmøde, medmindre mødet undtagelsesvis findes upåkrævet.

Stk. 2. Ægtefællerne skal møde personligt, medmindre Retten i Grønland undtagelsesvis bestemmer andet.

§ 12. Ægtefællerne skal senest 7 dage før mødet indsende oplysninger om forhold af betydning for skiftet, herunder oplysninger om egne og i videst

muligt omfang om ægtefællens aktiver og passiver og disses skønnede værdi samt om, hvilke spørgsmål der er uenighed om.

Stk. 2. Indsendes oplysningerne ikke eller kun i utilstrækkeligt omfang, kan Retten i Grønland indhente de nødvendige oplysninger fra offentlige myndigheder.

Udeblivelse fra møde

§ 13. Udebliver den ægtefælle, der har anmodet om bistand, fra mødet, afviser Retten i Grønland sagen, medmindre den anden ægtefælle er mødt og ønsker sagen fremmet.

Stk. 2. Udebliver begge ægtefæller, hæver Retten i Grønland sagen.

Stk. 3. Retten i Grønland kan undtagelsesvis undlade at tillægge en ægtefælles udeblivelse virkning efter denne paragraf. Der tages herved navnlig hensyn til, om udeblivelsen må antages at skyldes lovligt forfald, eller om der i øvrigt må antages at foreligge undskyldende omstændigheder.

Indsigelser mod rettens kompetence

§ 14. Gøres der indsigelse mod Retten i Grønlands kompetence, herunder under påberåbelse af, at boet er delt ved aftale eller på anden måde, træffer Retten i Grønland efter eventuel bevisførelse afgørelse herom. Afgørelsen træffes ved beslutning, der skal begrundes.

Vejlednings- og forligsmødet

§ 15. Retten i Grønland skal på mødet afklare, om de nødvendige oplysninger om ægtefællernes aktiver og passiver foreligger, og hvilke spørgsmål ægtefællerne er uenige om.

Stk. 2. Retten i Grønland vejleder i nødvendigt omfang om reglerne for bodelingen og bistår med at udfærdige en aftale herom, hvis det findes ubetænkeligt.

Stk. 3. Retten i Grønland kan undtagelsesvis afholde et eller flere yderligere møder. § 11, stk. 2, og § 13 finder tilsvarende anvendelse.

Bevisførelse

§ 16. Er der behov for bevisførelse, kan Retten i Grønland efter anmodning træffe afgørelse herom.

Henvisning til bobehandler

§ 17. Retten i Grønland henviser sagen til bobehandler, hvis en af ægtefællerne anmoder om det. I modsat fald hæver Retten i Grønland sagen.

Stk. 2. Om sikkerhedsstillelse gælder § 37.

Kapitel 3

Fællesboets behandling ved bobehandler

Udpegning af bobehandler

§ 18. Henvises en sag til bobehandler, udpeger Retten i Grønland en autoriseret bobehandler til at varetage bobehandlingen. Ønsker ægtefællerne en bestemt autoriseret bobehandler, udpeger Retten i Grønland i almindelighed denne.

Stk. 2. Retten i Grønland kan tillade, at ægtefællerne i enighed vælger en bobehandler, der ikke er autoriseret, hvis særlige grunde taler for det.

Stk. 3. Hvis ægtefællerne under boets behandling i enighed fremsætter ønske om en anden bobehandler og forholdene taler for det, udpeger Retten i Grønland en ny bobehandler efter stk. 1 og 2.

Stk. 4. Bliver en udpeget bobehandler forhindret, eller opfylder denne ikke længere betingelserne for at behandle boet, udpeger Retten i Grønland en ny bobehandler efter stk. 1 og 2. Hvis forholdene taler for det, kan Retten i Grønland dog bestemme, at en bobehandler, hvis autorisation udløber, kan fortsætte behandlingen af et påbegyndt skifte.

Bobehandlerens opgaver

§ 19. Bobehandleren vejleder i nødvendigt omfang ægtefællerne om deres retsstilling og bistår ved praktiske spørgsmål under skiftet. Bobehandleren skal søge at opnå holdbare løsninger af ægtefællernes konflikter på en betryggende måde, hvor omkostningerne står i rimeligt forhold til boets værdier.

§ 20. Bobehandleren orienterer løbende ægtefællerne om bobehandlingens forløb og forventede afslutning.

Stk. 2. Bobehandleren indkalder ægtefællerne til møde, når der er behov for det. Bobehandleren kan tillade, at andre deltager i mødet.

Stk. 3. Bobehandleren udfærdiger referat af møderne og af mundtlige tilkendegivelser fra ægtefællerne i øvrigt. Det skal fremgå, hvad ægtefællerne er enige og uenige om.

Stk. 4. Ved tvister skal bobehandleren opfordre til sagsanlæg efter § 2, stk. 1. Hvis sag ikke anlægges, skal bobehandleren redegøre for sin vurdering af spørgsmålet, som vil blive lagt til grund under sagens videre behandling. Bobehandleren skal på ny opfordre til sagsanlæg, hvis en ægtefælle ikke er enig i vurderingen.

Prisoplysning m.v.

§ 21. Bobehandleren skal på det første møde, og når der i øvrigt er anledning til det, skriftligt oplyse ægtefællerne om, hvordan bobehandlerens særlær beregnes, og om muligt den forventede størrelse heraf. Bobehandleren skal endvidere oplyse om, hvilke øvrige omkostninger der må forventes.

Oplysninger m.v.

§ 22. Bobehandleren skal sikre sig, at de oplysninger, der er nødvendige for at dele fællesboet, foreligger. Hvis en ægtefælle ikke efter opfordring meddeler oplysningerne, kan bobehandleren indhente dem fra offentlige myndigheder og private, herunder forsikringsselskaber og penge-, pensions- og realkreditinstitutter. Modsat en ægtefælle sig, at oplysningerne indhentes, anmoder bobehandleren Retten i Grønland om at træffe afgørelse. Er det nødvendigt at anvende tvangsmidler, anmoder bobehandleren Retten i Grønland om at træffe afgørelse.

Stk. 2. Bobehandleren kan anmode Retten i Grønland om at pålægge en ægtefælle eller enhver anden at give møde og afgive forklaring for Retten i Grønland.

Stk. 3. Bobehandleren skal i nødvendigt omfang lade aktiver og passiver vurdere. Er en ægtefælle uenig i fremgangsmåden, anmoder bobehandleren Retten i Grønland om at træffe afgørelse.

Stk. 4. Bobehandleren kan antage sagkyndig bistand. Er en ægtefælle uenig heri, anmoder bobehandleren Retten i Grønland om at træffe afgørelse.

Advokatbeskikkelse

§ 23. Retten i Grønland kan efter anmodning fra en ægtefælle eller efter indstilling fra bobehandleren beskikke en advokat for en ægtefælle, hvis det ikke findes forsvarligt at behandle boet, uden at den pågældende har advokatbistand. Beskikkelsen kan begrænses til en bestemt opgave eller til et bestemt antal timer. Reglerne i retsplejelovens kapitel 16 om rettergangsfuldmægtige finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Ægtefællen skal erstatte statskassen dennes udgifter i forbindelse med beskikkelsen, medmindre ægtefællen har fri proces.

Udlæg af aktiver under skiftet

§ 24. Bobehandleren skal snarest muligt søge afklaret, om en eller begge ægtefæller ønsker et aktiv udlagt efter vurdering.

Salg af aktiver

§ 25. Ønsker ingen af ægtefællerne et aktiv udlagt, skal bobehandleren sørge for, at det afhændes på en måde, som tjener ægtefællernes interesser bedst muligt.

Stk. 2. Er en ægtefælle uenig, anmoder bobehandleren Retten i Grønland om at træffe afgørelse.

Stk. 3. Tvangssalg af behæftede aktiver sker efter retsplejelovens regler.

Acontobetaling

§ 26. Bobehandleren kan efter anmodning fra en ægtefælle henstille, at den anden betaler et acontobeløb, hvis der er et sikkert grundlag for, at ægtefællen ved boets afslutning vil have krav på dette beløb, og der ikke er udsigt til en snarlig afslutning af bobehandlingen.

Stk. 2. Er en ægtefælle uenig, eller er der behov for tvangsfuldbyrdelse, anmoder bobehandleren Retten i Grønland om at træffe afgørelse.

Partiel boopgørelse

§ 27. Bobehandleren kan udarbejde et udkast til en opgørelse over en del af boet, hvis der er et særligt behov og et sikkert grundlag for det.

Stk. 2. §§ 28 og 29 og kapitel 4 finder anvendelse med de fornødne lempelser.

Udkast til boopgørelse

§ 28. Bobehandleren udfærdiger udkast til boopgørelse. Udkastet skal indeholde en redegørelse for alle væsentlige forhold af betydning for fællesboets deling og skiftets gennemførelse, herunder

1) en redegørelse for bobehandlingens forløb,

- 2) en opgørelse over hver ægtefælles aktiver og passiver, herunder værdiansættelsen heraf, samt eventuelle indtægter og udgifter, der knytter sig hertil,
- 3) en angivelse af eventuelle indbyrdes krav, herunder vederlags-, godtgørelses- og kompensationskrav,
- 4) en angivelse af udlæg af aktiverne og passiverne samt vilkårene herfor,
- 5) en indstilling vedrørende størrelsen af bobehandlerens salær og
- 6) en indstilling vedrørende fordelingen af boomkostningerne, jf. § 42.

Stk. 2. Er ægtefællerne enige om spørgsmål af betydning for boopgørelsen, lægges enigheden til grund. I modsat fald lægger bobehandleren sin egen vurdering til grund.

Stk. 3. Hvis opgørelsen alene omfatter en del af fællesboet, skal dette fremgå af opgørelsen.

Forelæggelse for ægtefællerne

§ 29. Bobehandleren forelægger på betryggende måde udkastet til boopgørelse efter § 28 for Retten i Grønland og ægtefællerne.

Stk. 2. Hver af ægtefællerne kan inden for en frist på 6 uger efter modtagelsen af udkastet til boopgørelse skriftligt gøre indsigelse til Retten i Grønland over udkastet, herunder bobehandlerens indstilling vedrørende salær og fordeling af boomkostningerne.

Afbrudt skifte

§ 30. Må bobehandleren afslutte sit arbejde, før der kan udfærdiges et udkast til boopgørelse, som opfylder kravene i § 28, skal bobehandleren udfærdige et udkast, der i videst muligt omfang sætter ægtefællerne i stand til selv at færdiggøre opgørelsen.

Stk. 2. Bobehandleren underretter Retten i Grønland om, at arbejdet er afsluttet uden udfærdigelse af boopgørelse, og indstiller størrelsen af sit salær og fordelingen af boomkostningerne.

Stk. 3. Hver af ægtefællerne kan inden for en frist på 6 uger efter modtagelsen skriftligt gøre indsigelse til Retten i Grønland over bobehandlerens indstilling vedrørende salær og fordeling af boomkostningerne.

Kapitel 4 *Behandling af boopgørelser*

Indsigelser mod udkastet

§ 31. Modtager Retten i Grønland rettidigt indsigelse mod bobehandlerens indstilling vedrørende salær og fordeling af boomkostningerne, jf. § 29, stk. 2, og § 30, stk. 3, træffer Retten i Grønland afgørelse, jf. §§ 40 og 42.

Stk. 2. Modtager Retten i Grønland i øvrigt rettidigt indsigelse mod udkastet til boopgørelse, jf. § 29, stk. 2, kan Retten i Grønland rette fejl, som indsigelsen giver anledning til, hvis der ikke er berettiget tvivl om retstilstanden, eller anmode bobehandleren herom.

Stk. 3. Retten i Grønland kan undtagelsesvis behandle en indsigelse, der er modtaget efter fristens udløb, men inden stadfæstelsen af boopgørelsen.

Frist for sagsanlæg

§ 32. I det omfang en rettidigt modtaget indsigelse ikke fører til rettelse af boopgørelsen efter § 31, stk. 2, meddeler Retten i Grønland ægtefællerne, at der senest 6 uger efter modtagelsen af rettens meddelelse skal anlægges sag efter § 2, stk. 1, hvis indsigelsen fastholdes.

Stk. 2. § 31, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

Ændring af bobehandlerens salær

§ 33. Retten i Grønland kan af egen drift ændre bobehandlerens salær, hvis salæret findes åbenbart urimeligt.

Udsættelse og partiel stadfæstelse

§ 34. Retten i Grønland udsætter sin stillingtagen til bobehandlerens udkast til boopgørelse, hvis der verserer sag om en enkeltvist efter § 2, stk. 1.

Stk. 2. Retten i Grønland stadfæster de dele af boopgørelsen, der ikke er gjort indsigelse mod, hvis dette findes ubetænkeligt. Retten i Grønland kan betinge stadfæstelsen af, at der stilles sikkerhed for den anden ægtefælles mulige krav efter en endelig boopgørelse. § 36, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Rettelser i udkastet

§ 35. Når der foreligger en endelig afgørelse vedrørende rejste indsigelser, foretager Retten i Grønland om nødvendigt rettelser af udkastet til boopgørelse eller anmoder bobehandleren om at genoptage bobehandlingen.

Stadfæstelse

§ 36. Retten i Grønland afslutter behandlingen af sagen ved at stadfæste boopgørelsen. En stadfæstet boopgørelse kan tvangsfuldbyrdes efter retsplejelovens regler om tvangsfuldbyrdelse af domme.

Kapitel 5 *Omkostninger*

Sikkerhed for boomkostningerne

§ 37. Den, der har anmodet om henvisning til bobehandler, skal efter bestemmelse af Retten i Grønland stille sikkerhed for omkostningerne ved bopets behandling.

Stk. 2. Retten i Grønland kan helt eller delvis fritage for sikkerhedsstillelse, hvis ægtefællen ikke kan stille sikkerheden. Det er en betingelse, at det skønnes, at den pågældende vil få et boslodskrav, der er tilstrækkeligt til at dække udgifterne.

Stk. 3. Stilles den krævede sikkerhed ikke, afviser Retten i Grønland sagen.

Forhøjelse af sikkerhedsstillelsen

§ 38. Bobehandleren skal underrette Retten i Grønland, hvis der opstår behov for at forhøje sikkerhedsstillelsen, jf. § 37.

Sikkerhed for visse sagsbehandlingsskridt

§ 39. Retten i Grønland kan bestemme, at en ægtefælle skal stille sikkerhed for omkostningerne ved et sagsbehandlingsskridt, som denne anmoder om.

Stk. 2. Stilles sikkerheden ikke, betragtes anmodningen som bortfaldet.

Bobehandlerens salær

§ 40. En bobehandler må ikke kræve højere salær for sit arbejde, end hvad der kan anses for rimeligt.

Stk. 2. Hvis en ægtefælle har fri proces, kan denne ægtefælles andel af bobehandlerens salær højst omfatte det antal timer, Rigsombudsmanden i Grønland har fastsat. Retsplejelovens § 261, stk. 3, 1. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Acontosalær

§ 41. Acontosalær til bobehandleren kan udbetales efter godkendelse fra Retten i Grønland, hvis særlige grunde, herunder boets beskaffenhed eller behandlingstid, taler for det.

Fordeling af boomkostninger

§ 42. Boomkostninger, herunder bobehandlerens salær, deles ligeligt mellem ægtefællerne. Har en ægtefælle på uforsvarlig måde givet anledning til en større del af udgifterne, pålægges Retten i Grønland denne en større del af omkostningerne.

Advokatomkostninger

§ 43. Retten i Grønland kan efter anmodning pålægge en ægtefælle at erstatte den anden ægtefælles udgifter til advokatbistand, hvis ganske særlige grunde taler for det. Reglerne i retsplejelovens kapitel 16 om rettergangsfuldmægtige finder tilsvarende anvendelse.

Hæftelse

§ 44. En ægtefælle hæfter subsidiært for statskassens krav mod den anden ægtefælle for omkostninger i forbindelse med skiftet.

Stk. 2. En ægtefælle kan modregne det beløb, som den subsidiære hæftelse indebærer, i den anden ægtefælles lod i boet.

Kapitel 6

Regler om bobehandlere

Autorisation og virksomhed som bobehandler

§ 45. Justitsministeren autoriserer et passende antal advokater til som bobehandlere at forestå behandlingen af ægtefælleskifter m.v.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte regler for bobehandleres autorisation, herunder om tidsbegrænsning af autorisationer, om deres virksomhed og salær og om rettens tilsyn. I forskrifter, der udfærdiges i medfør af 1. pkt., kan der fastsættes foranstaltning i form af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) kriminalretligt ansvar efter reglerne i kriminallovens 5. kapitel.

Inhabilitet

§ 46. Ingen må handle som bobehandler, hvis den pågældende er nærstående til en af parterne eller afhængig af denne, eller hvis der som følge af den pågældendes interesse i sagens udfald eller af andre grunde er tvivl om den pågældendes upartiskhed.

Stk. 2. En bobehandler må ikke erhverve nogen del af boets aktiver. Det samme gælder nærstående til bobehandleren eller ansatte i dennes virksomhed.

Tilsyn med bobehandleren

§ 47. Retten i Grønland kan anmode bobehandleren om oplysninger om bobehandlingens forløb. Gør forholdene det nødvendigt, kan Retten i Grønland pålægge bobehandleren at indgive indberetninger om bobehandlingens forløb og at foretage det fornødne til fremme af boets behandling.

Stk. 2. Har bobehandleren ikke afsluttet sit arbejde 1 år efter sagens modtagelse, skal bobehandleren orientere Retten i Grønland om bobehandlingens forløb og om, hvornår sagen forventes afsluttet.

Tilbagekaldelse af udpegning

§ 48. Hvis bobehandlerens varetagelse af sine opgaver findes uforsvarlig, tilbagekalder Retten i Grønland udpegningen og udpeger en ny bobehandler.

Klage over bobehandlere

§ 49. Klage over en bobehandlers behandling af boet, herunder over, at denne ikke fremmer behandlingen tilstrækkeligt, indgives skriftligt til Retten i Grønland, der træffer afgørelse herom.

Kapitel 7

Regler for fællesbodelingen

Grundlaget for opgørelsen

§ 50. Grundlaget for opgørelsen af fællesboet er de aktiver og passiver, der hører til bodelene på ophørsdagen, jf. § 51.

Formuefællesskabets ophør (ophørsdagen)

§ 51. Ved separation og skilsmisse ophører formuefællesskabet ved udgangen af det døgn, hvor der er indgivet anmodning om separation eller skilsmisse til Rigsombudsmanden i Grønland eller kredsretten.

Stk. 2. Ved bosondring ophører formuefællesskabet ved udgangen af det døgn, hvor der er indgivet begæring om bosondring til kredsretten.

Stk. 3. Ved omstødelse af ægteskab ophører formuefællesskabet ved udgangen af det døgn, hvor der er anlagt sag om omstødelse.

Stk. 4. Ægtefællerne kan under skiftet aftale, at formuefællesskabet skal anses for ophørt på et andet tidspunkt end det, der følger af stk. 1-3.

Stk. 5. Hvis ganske særlige praktiske forhold gør sig gældende, kan Retten i Grønland efter indstilling fra bobehandleren bestemme, at formuefællesskabet skal anses for ophørt på et andet tidspunkt end det, der følger af stk. 1-3.

Tidspunktet for værdiansættelsen

§ 52. Aktiver og passiver indgår i bodelingen med værdien på udlægstidspunktet eller ved skiftets afslutning, hvis de ikke er udlagt forinden.

Opgørelsen af fællesboet

§ 53. Hver ægtefælles bodel opgøres særskilt. Har en ægtefælle tillige særje, inddrages dette under skiftet, i det omfang det er nødvendigt til at fyldestgøre krav efter § 67 eller efter § 23 i lov nr. 150 af 31. marts 1993 om ikrafttræden for Grønland af lov om ægteskabets retsvirkninger.

Stk. 2. Ved opgørelsen af bodelene medregnes ikke krav efter § 67 eller efter § 24 i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, som sat i kraft for Grønland ved anordning nr. 307 af 14. maj 1993. Krav på forfaldne underholdsbidrag medregnes ikke som aktiv i den berettigede ægtefælles bodel.

Rådighed under skiftet

§ 54. Ægtefællerne beholder rådigheden over deres bodele under skiftet.

Stk. 2. Retten i Grønland kan fratage en ægtefælle rådigheden over aktiver, der helt eller delvis er fælleseje, hvis der er nærliggende risiko for, at ægtefællen på utilbørlig måde vil handle til skade for den anden ægtefælle.

Stk. 3. Fratager Retten i Grønland en ægtefælle rådigheden, bestemmer Retten i Grønland, hvordan aktiverne skal behandles under rådighedsfratagelsen.

Stk. 4. Afgørelser om rådighedsfratagelse registreres af retten efter reglerne i regulativ for Grønland af 20. juni 1968 om registrering af andre rettigheder over fast ejendom og løsøre end pant.

Gæld

§ 55. Et skifte indskrænker ikke fordringshavernes adgang til at forfølge deres ret på samme måde, som hvis intet skifte fandt sted.

§ 56. Er der gæld, som begge ægtefæller hæfter for, kan hver af dem forlange, at den anden betaler den del af gælden, som denne endeligt skal bære, eller at der stilles sikkerhed for betalingen.

§ 57. Har en ægtefælle et krav som omhandlet i § 53, stk. 2, mod den anden ægtefælle, kan ægtefællen under skiftet forlange det dækket af den anden ægtefælles lod i boet.

Ligedeling

§ 58. Udviser opgørelsen efter § 53 af en ægtefælles bodel overskud, deles dette ligeligt mellem ægtefællerne, medmindre andet følger af denne lov eller af ægteskabslovgivningens regler.

Stk. 2. En ægtefælle bliver ikke ved at modtage udlæg for sin lod i den anden ægtefælles bodel ansvarlig for dennes gæld. Om ægtefællen har pligt til at tilbagegive det modtagne til fordringshavernes fyldestgørelse, afgøres efter konkurslovens regler om omstødelse.

Genstande til personligt brug

§ 59. Hver af ægtefællerne har ret til forlods at udtage genstande, som udelukkende tjener til dennes personlige brug, for så vidt deres værdi ikke står i misforhold til ægtefællernes formueforhold.

Stk. 2. Genstande, der er erhvervet til børnenes brug, kan udtages forlods af den ægtefælle, hos hvem børnene har bopæl.

Omstødelse af ægteskab

§ 60. Ved skifte i anledning af omstødelse af ægteskab udtager hver ægtefælle forlods så meget af fællesboet, som svarer til, hvad denne har indbragt i boet ved ægteskabets indgåelse eller gennem senere erhvervelse ved

arv eller gave eller har overført til fællesboet fra eget særeje. Strækker den fælles formue ikke til, sker der forholdsvis afkortning.

Kortvarigt ægteskab

§ 61. Har en ægtefælle indbragt den væsentligste del af fællesboet på den måde, der fremgår af § 60, og vil en lighedeling være åbenbart urimelig, navnlig fordi ægteskabet har været kortvarigt og uden økonomisk fællesskab af betydning, kan det ved skifte i anledning af separation, skilsmisse eller bosondring efter anmodning bestemmes, at boets deling skal finde sted således, at § 60 anvendes, i det omfang dette findes begrundet.

Bohave m.v.

§ 62. Kan en ægtefælle ikke inden for den del af boet, som tilfalder denne, udtage bohaves og andet løsøre, der er nødvendigt til at opretholde hjemmet, og har den pågældende ikke udsigt til på anden måde at kunne skaffe det fornødne, kan det efter anmodning bestemmes, at en større del af boet skal tilfalde denne ægtefælle.

Udlæg af ejendele efter vurdering

§ 63. Ved bodelingen er hver af ægtefællerne berettiget til at kræve boets ejendele udlagt efter vurdering.

Stk. 2. Kræver ægtefællerne udlagt samme ejendel, skal den ægtefælle, til hvis bodel den hører, have fortrinsret. Der gælder dog herfra følgende undtagelser:

- 1) Fast ejendom, der udelukkende eller hovedsagelig er beregnet til familiens bolig, kan udlægges til den anden ægtefælle, hvis boligen skønnes at være af den væsentligste betydning for denne ægtefælle af hensyn til at opretholde hjemmet.
- 2) Fast ejendom, der har tjent til sommerbolig for familien, kan udlægges til den anden ægtefælle, hvis sommerboligen skønnes at være af den væsentligste betydning for denne.
- 3) Erhvervsvirksomhed kan udlægges til den anden ægtefælle, hvis virksomheden udelukkende eller dog i det væsentlige er blevet drevet af denne.
- 4) Arbejdsredskaber og andet erhvervsløsøre kan udlægges til den anden ægtefælle, i det omfang dette skønnes rimeligt af hensyn til fortsættelsen af erhvervet.
- 5) Bohaves og andet løsøre, der har hørt til det fælles hjem, kan udlægges til den anden ægtefælle, i det omfang dette skønnes rimeligt af hensyn til at

opretholde hjemmet, eller i øvrigt fordi genstandene særligt har tjent den pågældende ægtefælles behov.

Stk. 3. Finder udlæg ikke sted efter stk. 1 og 2, afhændes ejendelen, jf. § 25.

Udlæg ud over bosloden

§ 64. Udlæg af aktiver kan ske, selv om værdien overstiger ægtefællens boslod. Det overskydende beløb skal betales kontant til den anden ægtefælle. Retten i Grønland kan i særlige tilfælde tillade afdragsvis betaling og kan fastsætte vilkårene herfor.

Kapitel 8

Bistand under privat skifte

§ 65. En ægtefælle kan under et privat skifte af et fællesbo eller sameje om flere særejeaktiver anmode om bistand fra Retten i Grønland til sagens oplysning, herunder ved

- 1) at pålægge modparten og enhver anden at give møde og afgive forklaring for Retten i Grønland og fremlægge dokumenter og
- 2) at udmelde en sagkyndig til at foretage vurdering, jf. §§ 74-77.

Stk. 2. Retten i Grønland kan afvise en anmodning efter stk. 1, nr. 1, hvis bistanden har et sådant omfang eller en sådan karakter, at boet bør behandles under et skifte efter § 1.

§ 66. Sager om enkelttvister, der opstår under privat skifte af ægtefællers fællesbo eller sameje om flere særejeaktiver, jf. § 2, stk. 1, kan tidligst anlægges, når der er indgivet anmodning til Rigsombudsmanden i Grønland eller kredsretten om separation eller skilsmisse, afsagt dekret om bosondring eller anlagt sag om ægteskabets omstødelse.

Stk. 2. Retten i Grønland kan afvise at behandle en sag om en enkelttvist, hvis den efter sit omfang og sin karakter bør behandles under et skifte efter § 1.

Kapitel 9

Særejekompensation

§ 67. Har en ægtefælle haft særeje, kan det, hvis ægtefællernes formueforhold, ægteskabets varighed og omstændighederne i øvrigt i særlig grad taler for det, efter påstand af den anden ægtefælle bestemmes, at den ene ægtefælle skal yde den anden et beløb for at sikre, at denne ikke stilles urimeligt

ringe i økonomisk henseende efter en separation eller skilsmisse. Denne regel anvendes også med hensyn til rettigheder, der er uoverdragelige eller i øvrigt af personlig art, og som ikke indgår i bodelingen.

Stk. 2. Sag om krav efter stk. 1 kan tidligst anlægges, når der er indgivet anmodning til Rigsombudsmanden i Grønland eller kredsretten om separation eller skilsmisse.

Stk. 3. Krav efter stk. 1 kan ikke gøres gældende, efter at skifte af ægtefællernes fællesbo eller sameje om flere særejeaktiver er afsluttet med en stadfæstet boopgørelse, jf. dog § 78.

Kapitel 10 *Sagsbehandlingsregler* *Offentlighed*

§ 68. Retsmøder, der afholdes i henhold til denne lov foregår for lukkede døre.

Stk. 2. Ved offentlig gengivelse af domme og beslutninger må der ikke ske offentliggørelse af navn, stilling eller bopæl for nogen af de personer, der er nævnt i afgørelsen, eller på anden måde offentliggørelse af de pågældendes identitet. For overtrædelse af de nævnte forbud idømmes foranstaltninger efter kriminallov for Grønland. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) kriminalretligt ansvar efter reglerne i kriminallovens 5. kapitel.

Deltagelse i møde ved telekommunikation

§ 69. Retten i Grønland kan tillade, at en part eller rettergangsfuldmægtig deltager i møder i retten ved anvendelse af telekommunikation, medmindre sådan deltagelse er uhensigtsmæssig.

Digital kommunikation

§ 70. Krav om skriftlighed eller underskrift er ikke til hinder for, at meddelelser til Retten i Grønland sendes som digital kommunikation. Meddelelsen skal være forsynet med en digital signatur.

Stk. 2. Domstolsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation med Retten i Grønland, herunder om anvendelsen af digital signatur.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den kan gøres tilgængelig for Retten i Grønland.

Stk. 4. Hvis en digital meddelelse ikke er forsynet med digital signatur eller er behæftet med andre fejl, der gør den uegnet til at indgå i rettens behandling af en sag, kan Retten i Grønland afvise meddelelsen eller fastsætte en frist for afhjælpning af manglen. Efter anmodning træffes afgørelsen om afvisning ved beslutning, der skal begrundes.

§ 71. Retten i Grønland kan ved meddelelser fra retten anvende digital kommunikation, hvis modtageren har samtykket i at modtage meddelelser på denne måde. Samtykke kan gives for den enkelte sag eller generelt. Meddelelser, der indeholder fortrolige oplysninger, skal krypteres eller sikres på anden forsvarlig måde.

Anvendelse af tvangsskridt

§ 72. Retten i Grønland kan efter anmodning pålægge en part at give møde, afgive forklaring og fremlægge dokumenter efter retsplejelovens regler om vidnepligt og editionspligt for tredjemand.

Adgangen til aktiver

§ 73. Retten i Grønland kan efter anmodning skaffe bobehandleren adgang til at besigtige eller en sagkyndig adgang til at vurdere aktiver, der er i en parts besiddelse. Retsplejelovens §§ 632-633 finder tilsvarende anvendelse.

Sagkyndig vurdering

§ 74. Retten i Grønland kan efter anmodning bestemme, at handelsværdien af et bos aktiver eller passiver skal fastsættes ved sagkyndig vurdering.

Stk. 2. Retten i Grønland udmelder efter anmodning en eller flere sagkyndige til at foretage vurderingen.

Stk. 3. Retten i Grønland kan efter anmodning indkalde til et møde, hvor den sagkyndige besvarer spørgsmål om vurderingen.

§ 75. Retten i Grønland kan til brug for udlæg eller boets afslutning efter anmodning bestemme, at der skal indhentes en erklæring fra den eller de sagkyndige om, i hvilket omfang handelsværdien af et aktiv eller passiv på grund af den forløbne tid afviger fra den første vurdering.

§ 76. Retten i Grønland kan efter anmodning bestemme, at der skal ske omvurdering, hvis

- 1) der er begået fejl ved vurderingens udførelse, som kan have påvirket vurderingsresultatet,
- 2) vurderingen ikke i øvrigt er foretaget på betryggende måde eller
- 3) aktivets eller passivets handelsværdi må antages at afvige væsentligt fra vurderingsresultatet.

§ 77. Retten i Grønland kan betinge en udmeldelse af, at der stilles sikkerhed for omkostningerne.

Stk. 2. Retten i Grønland fastsætter om nødvendigt vederlaget til en sagkyndig.

Genoptagelse

§ 78. Retten i Grønland kan efter anmodning genoptage et bo, der er afsluttet med en stadfæstet boopgørelse, hvis det findes påkrævet, navnlig fordi

- 1) der er fremkommet yderligere aktiver eller passiver,
- 2) der er begået væsentlige fejl under bobehandlingen eller
- 3) der i øvrigt foreligger nye oplysninger af væsentlig betydning for bobehandlingen.

Kære

§ 79. Afgørelser truffet af Retten i Grønland kan kæres efter reglerne om kære af civile sager i retsplejelovens kapitel 43.

Kapitel 11

Anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske afgørelser

§ 80. Justitsministeren kan fastsætte bestemmelser, hvorefter afgørelser af udenlandske domstole og myndigheder vedrørende skifte af ægtefællers fællesbo eller andre boer omfattet af denne lov skal have bindende virkning og kunne fuldbyrdes i Grønland, hvis de har sådanne virkninger i den stat, hvor afgørelsen er truffet, og anerkendelsen og fuldbyrdelsen ikke ville være åbenbart uforenelig med dansk retsorden.

Kapitel 12

Ændringer i anden lovgivning

§ 81. (Sættes ikke i kraft for Grønland).

§ 82. I lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, som sat i kraft for Grønland ved anordning nr. 307 af 14. maj 1993, foretages følgende ændringer:

1. (Sættes ikke i kraft for Grønland).
2. I § 34, stk. 2, 1. pkt., ændres »46-48« til: »47«.
3. § 48 ophæves.

§ 83. I lov nr. 150 af 31. marts 1993 om ikrafttræden for Grønland af lov om ægteskabets retsvirkninger, foretages følgende ændringer:

1. § 40, stk. 2, affattes således:
»Stk. 2. Rettens afgørelse kan kæres efter reglerne i retsplejelovens §§ 517-527.«
2. § 41 ophæves.
3. Kapitel 6 ophæves.
4. § 42 affattes således:
»§ 42. Hvad der udlægges en ægtefælle på skifte efter en bosondring eller tilfalder denne efter formuefællesskabets ophør, jf. § 51 i lov om ægtefælleskifte m.v., som sat i kraft for Grønland ved anordning nr. [indsæt] af [dato], bliver dennes fuldstændige særeje.«

§ 84. (Sættes ikke i kraft for Grønland).

§ 85. (Sættes ikke i kraft for Grønland).

Kapitel 13

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser m.v.

§ 86. Anordningen træder i kraft den [dato]. §§ 70 og 71 træder dog i kraft efter justitsministerens nærmere bestemmelse.

Stk. 2. (Sættes ikke i kraft for Grønland.)

§ 87. Sager, der er indbragt for retten inden lovens ikrafttræden, færdigbehandles efter de hidtil gældende regler.

Stk. 2. Er der indgivet anmodning om separation eller skilsmisse til Rigsombudsmanden eller kredsretten eller anlagt sag om ægteskabets omstødelse før lovens ikrafttræden, anvendes de hidtil gældende regler i stedet for §§ 50, 51 og 67, og § 34, stk. 2, i anordning nr. 307 af 14. maj 1993 om ikrafttræden for Grønland af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning anvendes i den hidtil gældende affattelse.

§ 88. (Sættes ikke i kraft for Grønland).

§ 89. De forskrifter, der er udstedt efter loven, gælder ikke for Grønland.

ⁱ Bestemmelsen har følgende ordlyd: "Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan med undtagelse af §§ 81 og 85 ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger."